

Investeer in Mensen!

Verkiezingsprogramma gemeenteraadsverkiezingen
Maart 2022

PvdA
Kapelle

Inleiding

Voor je ligt het verkiezingsprogramma van de PvdA Kapelle voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. De afgelopen jaren waren niet gemakkelijk. De coronacrisis heeft er in onze samenleving en ook in onze gemeente flink ingehakt. Opeens zaten we verplicht thuis, moesten we digitaal gaan werken en verloren ook veel mensen hun baan. Ondernemers en met name de ZZP-ers hadden het zwaar en gebruikten al hun creativiteit om het hoofd boven water te houden. Maar,.. we zagen ook hele mooie dingen in de coronatijd. Spontane stoepconcerten om ouderen in zorginstellingen een hart onder de riem te steken. Het digitale werken gaf minder reistijd naar het werk. Files namen af, waardoor de lucht schoner werd. "Never waste a good crisis", was de veelgehoorde uitspraak van Winston Churchill in deze coronatijd.

De PvdA Kapelle investeert in mensen. Dit betekent dat wij investeren in een gezonde en goede woon- en leefomgeving; in werk en we geven onze inwoners een steuntje in de rug geven wanneer zij dit nodig hebben.

Wij geloven in de kracht van onze inwoners. Een betrokken samenleving waarin wij naar elkaar omkijken.

Waar staan wij voor?

Niet alles is mogelijk. Politiek is keuzes maken. Wij nemen onze verantwoordelijkheid om moeilijke keuzes te maken. Wij durven op verschil te maken op uitermate ingewikkelde beleidsonderwerpen. En, wij durven op te komen voor onze (kwetsbare) inwoners. Wij staan voor:

- **De mens centraal; iedereen telt mee.** Het maakt niet uit wie je bent en waar je vandaan komt. Iedereen is een volwaardig lid van onze Kapelse samenleving. Iedere inwoner krijgt de zorg die hij echt nodig heeft.
- **Duurzaamheid.** Een schone, duurzame en eerlijke koers is nodig. In onze gemeente zetten we ons de komende jaren in om alle merkbare gevolgen van de klimaatverandering, zoals extreme hitte, heftige regenbuien en langdurige droogte zo goed mogelijk op te vangen. Een wereld met minder CO2-uitstoot, een betere luchtkwaliteit, geïsoleerde huizen, betaalbare energielasten en meer duurzame werkgelegenheid is niet alleen een noodzaak maar vooral ook een mooi perspectief.
- **Werk, werk, werk.** We wachten niet tot mensen in de bijstand belanden, maar helpen mensen die hun baan kwijt zijn geraakt zo snel mogelijk weer aan werk. Ook dat doen we eerlijk en fatsoenlijk. Mensen, die kunnen werken, maar door omstandigheden zijn aangewezen op de bijstand worden respectvol behandeld. Wij schrijven niemand af. Werken met behoud van uitkering is altijd tijdelijk en met oog op het verhogen van de perspectieven op het krijgen van betaald werk. Alle ondersteuning vanuit de gemeente om mensen weer aan het werk te krijgen, is maatwerk.
- **Investeren.** Met woningbouw, investeringen in de bereikbaarheid en infrastructuur (de auto-, spoor-, waterwegen, jachthaven, onze bedrijfsterreinen) houden we de gemeente Kapelle sterk en aantrekkelijk voor onze inwoners, bedrijven en bezoekers. Een investering moet iets opleveren. Voor de terugbetaalcapaciteit van de gemeente is het belangrijk dat een investering inkomsten in de toekomst verhoogt. Maar voor de gemeente is ook de sociale opbrengst van een investering belangrijk. Mensen vinden niet alleen werk en inkomen, maar ook zaken als gezondheid, veiligheid en welzijn erg belangrijk. We investeren daarom ook in een samenleving die toekomstbestendig is!
- **Zekerheid.** De afgelopen jaren kenmerken zich door een doorgeslagen flexibilisering en marktwerking op het gebied van wonen, werk en zorg. Het moet eerlijker en fatsoenlijker. Zekerheid moet weer de norm worden.
- **Solidariteit.** Juist in tijden van crisis blijft dit ons uitgangspunt. Solidariteit met de kwetsbaren blijft voor ons een belangrijke pijler.

- **Veilige sociale omgeving.** De gemeente draagt zorg voor een (sociale) omgeving waarin ieder zich veilig en geaccepteerd weet, ongeacht verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid, de waarde om in gelijke gevallen gelijk behandeld te worden.

Thema's

Het verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid telt voor de komende periode vijf thema's:

1. Bestaanszekerheid: wonen, bevorderen van werk en inkomen en voorkomen van armoede en schulden.
2. Zorg en welzijn.
3. Duurzaamheid en een groene leefomgeving.
4. Inclusie, emancipatie en integratie.
5. Lokale democratie en bestuurscultuur.

Bij elk thema geven we aan wat onze uitgangspunten zijn en wat dit betekent voor de komende raadsperiode. We maken duidelijk waar we voor staan en welke keuzen wij maken. Die keuzen sluiten in een aantal gevallen aan bij bestaand beleid: beleid dat in gang is gezet en dat aansluit bij onze uitgangspunten, beleid waar de PvdA Kapelle de afgelopen periode haar stem aan heeft gegeven. Politieke besluitvorming gaat immers niet alleen over de korte termijn, maar heeft ook effect op ontwikkelingen op de langere termijn. Goed beleid vraagt om continuïteit.

1. Bestaanszekerheid: wonen, bevorderen van werk en inkomen, voorkomen van armoede en schulden

Iedereen verdient een eerlijke kans op zinvol werk en een rechtvaardig inkomen. Werk is meer dan alleen een inkomen en tegelijkertijd is het inkomen wel het eerste dat je nodig hebt om perspectief te hebben. Werk is de sleutel tot bestaanszekerheid, waardering, respect en tot deelname aan de samenleving. Met werk zijn mensen in staat een zelfstandig bestaan op te bouwen en hun talenten te ontwikkelen. Werk biedt perspectief. Dat wil echter niet zeggen dat als je niet werkt, je ook niet meetelt! Ook inwoners die (tijdelijk) niet kunnen werken, kunnen een bijdrage leveren aan het versterken van de samenleving. Daar horen ook ouderen bij. De kennis en ervaring die zij meebrengen is uitermate waardevol voor de Kapelse samenleving.

Wonen

Wonen is meer dan een dak boven je hoofd. Wonen doe je te midden van en samen met anderen. Ons doel is een betaalbare woning voor iedereen die dat wil. Dit betekent dat er voldoende betaalbare huizen voor uiteenlopende soorten huishoudens beschikbaar moeten zijn. Wonen gaat ook over kwaliteit van de woningen: verduurzaming (o.a. door nul op de meter), veiligheid en de relatie met zorg. Bouwen in de kernen heeft hierbij voorrang. Om de betaalbaarheid te kunnen garanderen zullen de woonlasten omlaag moeten.

Wij geven ruimte aan bouwen zonder betuttelende regels en stimuleren, waar mogelijk, welstandsvrij bouwen. Daarbij willen wij ruimte geven voor alternatieve woonvormen.

Wij streven naar gemengde kernen. Dit betekent dat er ruimte is voor diversiteit, jongeren, alleenstaanden, gezinnen met jonge (en oudere) kinderen, meerdere generaties van een familie onder één dak, ouderen en statushouders. Gemengde kernen passen bij het idee van een verbonden samenleving. Als passend toewijzen gemengde kernen in de weg staat, dan dienen we dat in overleg met de woningbouwcorporatie op te lossen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Wij zorgen voor voldoende en beschikbare sociale huurwoningen (betaalbare voorraad) voor alle doelgroepen van de sociale huur. Alle sociale woningen zijn binnen 10 jaar goed geïsoleerd. De kosten van deze aanpassingen mogen niet worden afgewenteld op de huurder.
- Er moeten voldoende woningen beschikbaar zijn voor jonge starters en spoedzoekers op de woningmarkt.
- Ouderen en de mensen die, vanuit beschermd wonen, zelfstandig gaan wonen moeten ook een passende woning kunnen vinden.

Werk en inkomen

Als betaald werk (even) niet lukt, zorgen we dat mensen op een andere manier volwaardig mee kunnen doen. Voor iedereen in onze samenleving geldt meedoen naar vermogen op een manier die het beste bij hen past. In Nederland zitten nog steeds meer dan 400.000 mensen in de bijstand. In Kapelle zijn dat nog altijd 79 huishoudens! Bijscholing, herscholing en omscholing zijn daarom belangrijker dan ooit. Iedereen verdient een kans om mee te kunnen doen.

Wij stimuleren de werkgelegenheid. Er is betaald en vrijwilligerswerk voor iedereen naar zijn of haar vermogen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

❖ Voor iedereen een plek

- Veel jongeren hebben geen behoefte meer aan vaste baan en willen een eigen onderneming beginnen. ZZP-ers zijn belangrijk voor de economie. Zelfstandigen, hebben recht op een vangnet als het even tegenzit. De BBZ (Besluit bijstand zelfstandigen) biedt een uitkomst. Wij vinden het belangrijk dat de drempel naar een BBZ-uitkering niet te hoog is. Ook moet er een ondernemersloket komen waar ondernemers met schulden en financiële problemen zich kunnen melden.
- We vinden het belangrijk om samen met mensen te ontdekken waar hun kansen en talenten liggen en wat de belemmeringen zijn om daar gebruik van te kunnen maken.
- We vinden vrijwilligerswerk belangrijk. Het geeft een zinvolle bijdrage aan de samenleving. Vrijwilligerswerk kan nooit betaald werk vervangen.

❖ Van uitkering naar werk

- We hebben contact met iedereen die geen werk heeft. We wachten niet meer tot de formele overgang van de Werkloosheidswet naar de Participatiewet, maar hebben daarvoor al een gesprek.
- We zien sectoren die kampen met een tekort aan mensen, zoals het onderwijs, de zorg en de techniek. Als gemeente kunnen en willen we hierin het verschil maken. We zorgen er met bij-, her- of omscholingsprogramma's voor dat deze mensen in de sectoren met veel arbeidsplaatsen terecht kunnen.
- Er komt een einde aan de cultuur van wantrouwen in de bijstand. De bijstand is geen moeras van sancties, formulieren en verplichtingen, maar een springplank naar weer meedoen in de samenleving.

❖ Kansen op de arbeidsmarkt

- We blijven kijken naar ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de mogelijkheden van mensen om mobiel te blijven en hun talenten op verschillende plekken in verschillende sectoren en beroepen aan te wenden.

❖ Kansen voor arbeidsmigranten

- We willen dat arbeidsmigranten hun werk kunnen doen in goede omstandigheden en tegen een volwaardig loon. Voor werkgevers blijft het voordeliger om arbeidsmigranten in te zetten, ondanks dat hetzelfde minimumloon geldt. Dit komt omdat zij 25% van het loon in natura mogen uitkeren (bijvoorbeeld in de vorm van huisvesting of ziektekosten). Deze uitkering in natura is een ongewenste vorm van koppelverkoop en gedwongen winkelnering. Daarom zetten we in op meer toezicht en handhaving van woonomstandigheden. Samen met de inspectie SZW handhaven we op arbeidsomstandigheden en een gelijk en volwaardig loon.

❖ Laaggeletterdheid

- Wij stimuleren het ontwikkelen en inzetten van programma's gericht op het signaleren en bestrijden van laaggeletterdheid. De gemeente heeft daarbij een bijzondere taak op het gebied van de communicatie met de burgers, her- en bijscholing van de eigen medewerkers, inzet van ervaringsdeskundigen, inrichten van scholingsprogramma's voor laaggeletterden in samenspraak met de sociale partners.
- We gaan digitaal analfabetisme tegen door het aanbieden van goede programma's. De bibliotheek kan hierin een belangrijke rol spelen.

Armoede en schulden

Ook in de gemeente Kapelle balanceren mensen op het randje van bestaanszekerheid. Momenteel zijn er ruim 400 huishoudens in Kapelle, die met een laag inkomen rond moeten komen. Met een onzeker inkomen, snel stijgende huren en duurdere boodschappen liggen betalingsproblemen en schulden op de loer. Er hoeft maar iets te gebeuren of mensen vallen

over het randje en komen in de greep van een systeem, dat niet jouw belang, maar dat van de schuldeiser vooropstelt. Dat moet anders. Schulden en armoede staan volwaardig meedoen in de samenleving in de weg. Armoede tast je gevoel van vrijheid en bestaanszekerheid aan. Armoede leidt tot een sociaal en maatschappelijk isolement. Wij zullen ons hiervoor in de volgende raadsperiode sterk blijven maken.

Van de ruim 2800 Kapelse kinderen onder de 18 jaar, leven 163 Kapelse kinderen in armoede. Dit vinden wij niet acceptabel. Kinderen die opgroeien in armoede staan meteen op achterstand. Opgroeien in armoede staat ontwikkelingskansen in de weg en kan zorgen voor een sociaal isolement. Als er geen geld is, kan je niet deelnemen aan de muzieklés, de sportclub, het schoolreisje of een verjaardagsfeestje.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

❖ Vroegsignalering

- De gemeente heeft een sleutelrol bij vroegsignalering en preventie. Wij willen dicht bij onze inwoners staan en weten wat zij nodig hebben. Met een goede lokale aanpak van het bestrijden van de effecten van armoede zorgen we er bovendien voor dat onze inwoners elkaar kunnen blijven ontmoeten, op het schoolplein, bij de sportvelden, culturele activiteiten.

❖ Schuldhelpverlening

- Onze gemeente voert armoedebeleid met specifieke aandacht voor kinderen, die opgroeien in lastige financiële omstandigheden. In ons armoedebeleid is ook aandacht voor werkende armen, arme ouders en alleenstaanden. Wij kijken in het armoedebeleid niet alleen naar het bruto-inkomen, maar ook naar het besteedbaar inkomen om verborgen armoede op te sporen en aan te pakken. Daar past ook kwijtscheldingsbeleid voor afvalstoffen en waterschapsbelasting voor minima bij. Wij wijzen marktwerking in de schuldhelpverlening af.
- Inwoners met problematische schulden moeten een schuldpaauze kunnen krijgen. Zij krijgen weer wat lucht en de stapels rekeningen, aanmaningen en incassokosten niet nog verder zien groeien.
- We kiezen voor snellere schuldhelpverlening en verkorten de duur van de schuldhelptrajecten. Trage schuldeisers moeten gedwongen worden mee te werken binnen redelijke termijnen.
- We voeren een schuldenfonds in. Schuldenproblematiek ontstaat vaak, omdat kleine schulden steeds groter worden door bijvoorbeeld incassokosten. Aan schulden wordt veel verdiend. Dit willen wij niet. Wanneer inwoners hun schulden niet meer kunnen betalen of geen overzicht hebben, neemt de gemeente de schulden over en dient de inwoner zijn schuld aan de gemeente terug te betalen. Wel moet er helpverlening worden geaccepteerd.

❖ Voedselbank

- In onze gemeente wordt de voedselbank ruimhartig ondersteund.

❖ Alle kinderen doen mee

- Kinderen die opgroeien in armoede krijgen een gratis lidmaatschap van de sportvereniging, de bibliotheek en culturele instellingen als de muziekschool.
- We nemen belemmeringen weg voor kinderen die in armoede opgroeien, om aan alle schoolactiviteiten mee te doen.
- We werken actief samen met bijvoorbeeld Stichting Leergeld, Stichting Jarige Job, het Armoedefonds, het Jeugdsportfonds, de Kinderen van de voedselbank en het Jeugdcultuurfonds om de effecten van het opgroeien in armoede in onze gemeente te bestrijden.

2. Zorg en welzijn

De overheid schept de voorwaarden en regelt zorg voor hen die dat nodig hebben. Ze geeft daarbij prioriteit aan mensen die niet voor zichzelf kunnen opkomen. Zorg is voor iedereen beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar. De menselijke maat is daarbij belangrijk. We denken niet vanuit het stelsel, maar vanuit wat iemand echt nodig heeft.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

❖ **Zorg**

- Het aanvragen van zorg wordt zo eenvoudig mogelijk gemaakt. Het moet voor elke inwoner duidelijk zijn bij wie je terecht kunt met welk probleem of ondersteuningsvraag. De administratieve lasten moeten zo klein mogelijk worden gehouden. In de samenwerking is vertrouwen het uitgangspunt. Controle is nodig, maar is niet leidend.
- Wij bestrijden de stopwatchcultuur in de zorg. Wij besteden de zorg niet aan basis van alleen de prijs. In de aanbestedingen stellen we eisen aan kwaliteit, goed werkgeverschap, het toepassen van CAO-'s, werken met vaste dienstverbanden, medezeggenschap van cliënten en mantelzorgers, en persoonlijk contact. Wij passen de code 'verantwoord marktgedrag thuisondersteuning' toe en ondersteunen ledenraden, patiëntenorganisaties en zorgcoöperaties.
- Maatschappelijk meedoen, ook van GGZ-patiënten, is voor ons de norm, en waar nodig moet beschermd of begeleid wonen mogelijk zijn. Met de GGZ worden afspraken gemaakt hoe zij hieraan in samenwerking met welzijn kunnen werken.
- Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. Zij verdienen onze steun en waardering. Wij willen hun positie versterken door hen bij te staan door hen bijvoorbeeld dagopvang en respijtzorg te bieden om de zorg te ontlasten. Het bieden van praktische en emotionele hulp, zoals bijvoorbeeld training over de omgang met dementie of het in contact komen met lotgenoten, kan mantelzorgers ook helpen.
- Wij maken de toegankelijkheid van (openbare) voorzieningen voor mensen met een beperking maximaal.

❖ **Toegang en betaalbaarheid**

- Liefdevolle zorg zit in een goede relatie van mensen met zorg- en hulpverleners. We werken daarom zoveel mogelijk met langdurige overeenkomsten.
- Eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid mogen geen reden zijn om hulp te weigeren. Tegelijkertijd nemen we afstand van de tendens van medicalisering en problematisering. Opvoeden en opgroeien gaan gepaard met risico's en met vallen en opstaan. Dingen die bij het normale leven horen, laten we daar ook. Opvoedingsondersteuning en jeugdzorg zien we in elkaars verlengde maar niet als elkaars gelijke.
- Het budget mag nooit een belemmering zijn om de zorg te leveren die nodig is. De zorg moet wel adequaat en voldoende perspectief bieden.

❖ **Marktwerking en aanbestedingen**

- De marktwerking in de zorg dringen we terug door het aantal zorgaanbieders te beperken en eenzelfde vast tarief voor alle zorgaanbieders hanteren. Daarmee maken we het aanbod overzichtelijker voor onze inwoners.

❖ **Wonen en zorg**

- We bouwen meer woningen, waar mensen zelfstandig kunnen blijven wonen, maar wel gebruik kunnen maken van gedeelde faciliteiten, zoals een eetgelegenheid of een gemeenschappelijke ruimte.
- Voor bepaalde groepen mensen, bijvoorbeeld met Alzheimer, zijn goede woon- zorgconcepten nodig. We zoeken hiervoor de verbinding, in activiteiten en doelgroepen.

❖ **Welzijn**

- Welzijn, preventie en gezondheid staan voorop. Voorkomen is altijd beter dan genezen. We zetten daarom in op gezondheid, welzijn en preventie.
- Sociaaleconomische gezondheidsverschillen zijn niet acceptabel. In samenwerking met zorgverzekeraars pakken we die verschillen aan. We hebben gezamenlijke belangen én mogelijkheden.
- We zorgen voor voldoende speeltuinen en speelplekken, waar kinderen kunnen bewegen en spelen.
- We lichten jongeren voor over de schadelijke effecten van alcohol- en drugsgebruik in. We zorgen voor een strenge handhaving van het verbod op de verkoop van pillen en drank aan minderjarigen in onze gemeente.
- Ruim 40% van onze inwoners tussen de 19-64 jaar voelt zich eenzaam. 54% Van onze oudere inwoners (65 jaar en ouder) is regelmatig eenzaam. Signaleren, doorbreken en voorkomen van eenzaamheid is van groot belang. Door het trainen van vrijwilligers en het organiseren van ontmoetingstafels kunnen we proberen de eenzaamheid onder onze inwoners te bestrijden.

❖ **Bereikbaarheid van dorpen**

- We houden de kleine, sterke gemeenschappen in onze kernen in stand. Daarom gaan we onderzoeken hoe we op een andere manier met beschikbare ruimtes om kunnen gaan en hoe dit bijdraagt aan een sterke sociale infrastructuur en leefbaarheid. Centraal staat daarbij de inspraak van onze inwoners.
- De aanrijtijden voor ambulances en brandweer zijn voor alle uithoeken niet meer dan 15 minuten.
- Goede beschikbaarheid van openbaar vervoer is belangrijk. De mate waarin er van bepaalde lijnen gebruik wordt gemaakt alleen is niet voldoende. We stellen budget beschikbaar voor alternatieve vormen van vervoer.

❖ **Rechten van mensen met een beperking**

- Het openbaar vervoer is toegankelijk voor mensen met een beperking. Dat geldt ook voor de buurtbus.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte, terrassen en openbare gebouwen houden we met een goede inrichting en voldoende faciliteiten rekening met mensen met een beperking.

3. Een duurzame en groene omgeving

Voor ons zijn duurzaamheid en circulaire economie belangrijk. Een schone, duurzame en eerlijke koers is nodig. Ook de gemeente Kapelle heeft een bijdrage te leveren aan het tot stand brengen van een duurzame en groene omgeving.

In de komende jaren zetten we in Kapelle alles op alles om de nu al merkbare gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme hitte, heftige regenbuien en langdurige droogte zo goed mogelijk op te vangen. Het isoleren van oudere woningen, het bouwen van duurzame energie-opwekkers als zonneparken en windmolens, en het aanpassen van het warmte- en energienet: goedkoop is het allemaal niet en als de investering zich al terugbetaalt, is dat pas na vele jaren. Duurzaamheid alleen maar benaderen vanuit een kosten-batenanalyse is dus onverstandig. We willen koste wat kost voorkomen, dat de energietransitie de ongelijkheid en tweedeling vergroot.

Verduurzamen

Wij hebben de ambitie om van Kapelle een duurzame, energie-neutrale gemeente te maken. Daar moeten we stappen voor blijven zetten. We blijven belangrijke klimaatdoelstellingen hoog op de agenda zetten. Daarin stellen we concrete doelen ten aanzien van de verduurzaming van woningen, bedrijven(terreinen), (overheids-)gebouwen en onderwijs- en zorginstellingen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

❖ **Energietransitie**

- Bij aanbestedingen, kaveluitgifte en bestemmingsplannen nemen we duurzaamheid en energie(voorziening) op als eis. Net als het gebruik van energiebesparende maatregelen bij nieuwbouw. Wij realiseren de ambitie dat alle nieuwbouwprojecten geen aansluiting meer krijgen op het aardgas.
- Wie zijn of haar huis wil verduurzamen, maar daar geen geld voor heeft, kan tegen gunstige voorwaarden een gemeentelijke subsidie/lening krijgen. We hebben daarvoor een verduurzamingsfonds.
- Wij maken met de woningbouwcorporatie afspraken over kleinschalige energieopwekking voor en door huurders. We stimuleren het gebruik van zonnepanelen bij huurders. ⁽¹⁾_(SEPP)
- We leggen in de prestatieafspraken met de woningcorporaties vast wanneer welke woningen worden verduurzaamd en welke verouderde en niet-rendabel te verhuren woningen gesloopt en vervangen moeten worden.
- We kiezen voor een collectieve (wijk)aanpak bij de verduurzaming van woningen. Wanneer de woningcorporatie al haar sociale huurwoningen in de wijk gaat verduurzamen, bevorderen we dat alle woningen, dus ook vrije sectorhuurwoningen en de koophuizen in die wijk worden verduurzaamd. Dit is goedkoper en iedereen kan zo meedoen.
- Wij zijn van mening dat kernenergie niet een duurzame oplossing is voor de energiecrisis en we blijven zoeken naar andere duurzame alternatieven.

❖ **Klimaatverandering**

- In het bestek van bouwprojecten in de gemeente Kapelle nemen eisen op over het groen in de (gemeenschappelijke) tuinen.
- In samenwerking met het waterschap gaan we het opvangen van regenwater verbeteren op plekken waar bij een hevige regenbui veel overlast ontstaat.
- We maken de gemeente Kapelle regenbestendig. Dit doen we door de aanleg van waterdoorlatende bestrating, de afvoer van schoon hemelwater naar de bodem of het oppervlaktewater, het gebruik van regentonnen, sedum op daken, meer oppervlaktewater en meer groen in de wijken en buurten.
- We stimuleren bewoners om hun regenwater op hun eigen terrein af te voeren door bijvoorbeeld minder tegels te gebruiken, meer groen te planten, of door de regenpijp niet naar de riolering te leiden, maar naar eigen grond of regenton.

- Houtstook in open haarden en paletkachels zorgt voor veel overlast bij mensen met luchtwegaandoeningen, hart- en vaatziekten en bij ouderen en kinderen. Niet iedereen is zich hiervan bewust. We geven actief voorlichting over hoe de overlast voor burens kan worden beperkt.

❖ **Natuur**

- We beheren de openbare ruimte door natuurlijk en ecologisch bermbeheer, variatie in beplanting van perkjes en groenstroken, en een gematigd kapbeleid. Bescherming van de biodiversiteit is hierbij belangrijk.
- We zetten in op het voorkomen van lichtvervuiling en verstoring van nachtdieren door 's nachts geen verlichting of zoveel mogelijk dimbare 'warme' ledverlichting toe te passen langs openbare wegen.
- We zijn voor een natuur-inclusieve landbouw in onze gemeente en steunen boeren die met hun gewassen de biodiversiteit en natuur actief willen versterken, bijvoorbeeld door middel van vergunningverlening.

4. Inclusie, emancipatie en integratie

Onze samenleving wordt steeds meer gekenmerkt door diversiteit en veelkleurigheid. De behoefte aan verbinding is groot en is er geen ruimte voor discriminatie en racisme. We kiezen voor een inclusieve samenleving, we kijken naar elkaar om, kunnen omgaan met verschillen en zijn weerbaar in een wereld die steeds verandert. We kiezen voor een samenleving waar iedereen zichzelf kan zijn en waar het niet uitmaakt wat je geslacht, gaardheid of geloof is. Centraal staat de waarde om in gelijke gevallen gelijk behandeld te worden.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

❖ Iedereen doet mee

- We komen op voor de rechten van iedereen. Gelijkheid en vrijheid zijn de basis van de rechtstaat en van onze samenleving. Dat moet ons binden in de gemeente Kapelle.
- De PvdA Kapelle staat naast individuen en minderheden die zich uitspreken tegen discriminatie, uitsluiting en racisme. Binnen de grenzen van onze rechtstaat moet er voor iedereen ruimte zijn om zijn of haar mening zonder bedreigingen of verdere uitsluiting te uiten.
- We nemen stelling tegen gemeenschappen of groepen die niet tolerant en discriminerend naar anderen zijn. Dit doen we bijvoorbeeld door in ons subsidiebeleid toegankelijkheidseisen op te nemen in relatie tot de inclusieve samenleving.
- De gemeente voert een actief diversiteitsbeleid voor de eigen organisatie en past dit diversiteitsbeleid als voorwaarde toe in bijvoorbeeld het subsidie- en inkoopbeleid.
- De PvdA Kapelle maakt zich hard voor een samenleving, waarin je gelijk wordt behandeld, ongeacht verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid.

❖ Inburgering

- In ons inburgeringsbeleid combineren we zoveel mogelijk werken en leren.
- Samen met bedrijven en organisaties organiseren we werkplekken voor inburgeraars.
- Mensen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen hebben vaak minder kans op de arbeidsmarkt, zowel bij het vinden van een baan als bij het werken op het eigen niveau. We investeren daarom in taalbeheersing op verschillende niveaus.

❖ LHBTi+

- We staan voor een inclusieve samenleving. Om oog te hebben voor de noden van verschillende groepen zetten we ervaringsdeskundigen meer in bij het ontwikkelen van programma's voor het verbeteren van de dienstverlening en het contact met mensen uit specifieke doelgroepen.
- We ondersteunen scholen in hun rol bij het uit de kast komen van jongeren en we ondersteunen de ouderenzorg bij het ontwikkelen van een aanpak voor roze ouderen.

5. Lokale democratie en bestuurscultuur

Wij maken ons sterk voor een transparante, dualistische politiek. Wij zien het (continue blijven) verbeteren van de bestuurscultuur als een belangrijke opdracht. Wij zetten ons in voor het verder uitbouwen van de kaderstellende rol en controlerende taak van de raad.

Wij realiseren ons dat een kleine gemeente als Kapelle niet meer alle gemeentelijke taken zelfstandig kan uitvoeren. Het is voor een kleine gemeente ondoenlijk om op alle beleidsterreinen de benodigde deskundigheid in huis te hebben. Bundeling van krachten en deskundigheid in een gemeenschappelijke regeling is dan een verstandige oplossing. De keerzijde is echter het gevaar dat de gemeenteraad buitenspel komt te staan en slechts achteraf bij het vaststellen van de begroting haar controlerende functie kan vervullen. In veel gevallen loopt de begrotingsbespreking van de gemeenschappelijke regelingen niet parallel aan de begrotingsbespreking van de gemeente, zodat de gemeenteraad eigenlijk niet meer beschikt over een effectief sturings- en controle-instrument. Dat is slecht voor het democratisch proces in de gemeente.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

❖ Bestuur

- Regels zijn ondersteunend en geen doel op zich. Daar waar regels conflicterend zijn, worden ze aangepast. Regels worden afgeschaft, als er geen duidelijke reden meer voor is.
- Wij maken ons sterk voor een 'lobbyparagraaf' bij alle belangrijke besluiten van het college. Hieruit moet duidelijk worden hoe belangen zijn gewogen: met welke belangengroepen de wethouder en het college contact heeft gehad bij wijze van consultatie.
- Wij pleiten ervoor om de controlerende functie van de gemeenteraad in geval van een gemeenschappelijke regeling te versterken, door de verantwoordelijk wethouder ter verantwoording te roepen over het gevoerde beleid.
- Wij omarmen initiatieven, die leiden tot meer betrokkenheid van burgers bij de lokale democratie.
- Jongeren doen mee in de samenleving en denken mee met betrekking tot toekomstig beleid. Wij zijn voor de oprichting van een jongerenraad.

Financieel beleid

De PvdA staat voor een solide financieel beleid. We gaan zorgvuldig om met ons gemeenschapsgeld.

De begroting is sluitend en hiermee is Kapelle financieel gezond. Onze wettelijke taken voeren we doelmatig en adequaat uit. Waar wij een zorgtaak hebben staat het belang van onze inwoners centraal. We kijken kritisch naar voorzieningen, die onvoldoende resultaat hebben dan wel onvoldoende perspectief bieden voor het welzijn van onze inwoners. We zoeken actief naar alternatieve financieringsmogelijkheden, bijvoorbeeld subsidies vanuit het rijk of de provincie. Meevallers in de exploitatie vloeien terug naar de Algemene Reserve.

Gelet op de toekomstige ontwikkelingen is het van belang dat Kapelle financieel solide blijft. Het risicomanagement in de gemeente heeft grote aandacht.